

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาแนวโน้มที่เป็นแนวทางสู่การสร้างความพร้อมของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศกรณีศึกษา: จังหวัดสมุทรสงคราม และสมุทรสาคร 2) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การกำหนดรูปแบบการแข่งขันระหว่างประเทศของจังหวัดสมุทรสงคราม และสมุทรสาคร 3) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศส่งผลต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทยในจังหวัดสมุทรสงคราม และสมุทรสาคร และ 4) เพื่อเสนอแนะนโยบายจากผลการศึกษาไปสนับสนุนการวางแผนการสร้างความพร้อมของการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของจังหวัดสมุทรสงคราม และสมุทรสาคร โดยหลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยจึงได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จากกรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุป

1. แนวโน้มที่เป็นแนวทางสู่การสร้างความพร้อมของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศกรณีศึกษา : จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่

1.1. ด้านการจัดโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและบริการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลไทยในจังหวัดสมุทรสงครามนั้น ผู้บริหารต้องมีการวางแผนในองค์กร ศึกษาภาวะเปรียบ เเงื่อนไขต่างๆ ในการนำแรงงานข้ามชาติกลับสู่ต่างประเทศหรือเข้าสู่ประเทศไทยก็ตาม การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ การคุ้มครองทรัพยากรมนุษย์และทางธรรมชาติ ต้นทุนการผลิต วัตถุดิบ และการแปรรูปที่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องคำนึงถึงสินค้าตามเงื่อนไขกฎระเบียบของยุโรป และของประเทศคู่ค้า เป็นต้น

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ สำหรับการจ้างแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาสู่ประเทศไทย โดยต้องมีวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ในองค์กรวม และการบูรณาการ ต้องมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน และกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งต้องเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต การเพาะเลี้ยง การจับสัตว์น้ำ การแปรรูป ฯลฯ ที่นำไปสู่การผลิต การจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัตถุดิบ โดยจัดทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย

1.2 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง พ.ศ. 2557-2560 (จังหวัดสมุทรสงคราม) ทางจังหวัดได้นำแรงงานต่างด้าวเข้ามา ต้องมีการวางแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว มีการตั้งศูนย์บริหารจัดการด้านแรงงานต่างด้าว จัดทำให้ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครอง และสวัสดิภาพตามหลักมนุษยชน และอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติกับชุมชนในจังหวัดสมุทรสงคราม อีกทั้งมีการส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและประชาชนทั่วไป

ในจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีการจัดทำรูปแบบ หรือ Model กล่าวคือ สมุทรสาครโมเดล ในปี พ.ศ. 2555-2559 สรุปได้ว่า ได้มีการเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ โดยกำหนดพันธกิจ ระบบบริการจัดการแรงงานต่างด้าวโดยมุ่งใช้ให้ถูกต้องตามกฎหมาย พัฒนาแรงงานต่างด้าวให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการผลิต พัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวตามหลักมนุษยชน บริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์กับประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร และเสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกภาคีและทุกภาคส่วน

1.3 ด้านรูปแบบการแข่งขันของอุตสาหกรรมทะเลไทยในจังหวัดสมุทรสงคราม เน้นการสร้างแรงงานไทยเพิ่มขึ้น พัฒนาฝีมือแรงงานที่ได้มาตรฐานทางอุตสาหกรรม มีการรณรงค์ การอบรม การบรรจุภัณฑ์จากหน่วยงานที่ได้รับมาตรฐานสากล ลดแรงงานต่างชาติ โดยเน้นเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิต การทำงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการลดขยะ การอนุรักษ์รักษาธรรมชาติ จัดหาแหล่งน้ำชุมชนให้ได้มาตรฐาน โดยให้หน่วยงานของรัฐหมั่นตรวจสอบมาตรฐานตามที่กำหนด เพื่อส่งเสริม เพิ่มมูลค่าการผลิตและการส่งออกสินค้าไปสู่ทวีปยุโรป อเมริกา และประเทศที่มีการตรวจตราอย่างเข้มงวด

ส่วนจังหวัดสมุทรสาคร เน้นแรงงานที่มีฝีมือในการทำกุ้ง หรือปลาหมึก จากการประเมิน 5-10 ปี พบว่า มีแรงงานพม่าจำนวนมาก เนื่องจากค่าแรงยังไม่พร้อม ปัจจัยทางการเมืองการปกครอง และข้อกฎหมายที่บังคับคนในประเทศ ดังนั้น ต้องวางแผนกำลังคนไว้ มีการนำแรงงานเวียดนามเข้ามา จากบังคลาเทศ และแรงงานนอกระบบมากขึ้น ส่งเสริมแรงงานไทยที่มีฝีมือเพื่อลดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติ ส่งเสริมมูลค่าเพิ่มขึ้น ใช้เทคโนโลยีด้านการผลิตเพื่อลดการใช้แรงงานข้ามชาติ

1.4 ด้านการพัฒนาของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของผู้ประกอบการในจังหวัดสมุทรสงคราม มีความเจริญที่แตกต่างกัน มีการขายสินค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีชื่อเสียงในระดับสากล แม้มีความสามารถในการแข่งขันที่แตกต่างกัน ต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาบริหารจัดการ ลดแรงงานต่างชาติให้น้อยลง พัฒนาฝีมือแรงงานคนไทยเพิ่มขึ้น เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อลดการสั่งซื้อจากต่างประเทศ แปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ จัดระบบโลจิสติกส์และบริหารห่วงโซ่อุปทาน เพื่อลดต้นทุนการจัดการ การผลิต การจัดส่งสินค้า อีกทั้ง พัฒนาหน่วยงานของตนเองให้ได้มาตรฐาน และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น

สำหรับแรงงานในจังหวัดสมุทรสาครนั้น เพื่อสร้างการแข่งขัน ได้ปฏิบัติดังนี้ คือ มีการพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ ลดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติตามลำดับ ใช้แรงงานไทยมากขึ้น และพัฒนาให้มีความสามารถเฉพาะด้าน เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากขึ้น และแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อขยายการค้าการลงทุน

มากขึ้น ใช้ระบบโลจิสติกส์และการบริหารห่วงโซ่อุปทานต่างๆ ในการลดต้นทุนการจัดการ การผลิต และการส่งเสริมการขาย เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การกำหนดรูปแบบการแข่งขันระหว่างประเทศของจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

2.1 ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมอาหารทะเลไทย (จังหวัดสมุทรสงคราม) ในภาพรวม พบว่า ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการกำหนดกลยุทธ์และยุทธวิธีการดำเนินการ เงื่อนไขการติดตาม และควบคุมงาน ด้านการจัดซื้อ อยู่ในระดับมาก โดยได้ราคาตามที่กำหนดไว้ ตรงตามที่ต้องการ และมีคุณภาพ ส่วนด้านการผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีกระบวนการผลิต การบริการ วัตถุดิบในการผลิต เลือกบรรจุภัณฑ์ และรูปแบบการขนส่งได้เอง ด้านการเคลื่อนย้าย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการดูแล และรักษาสินค้าในการเคลื่อนย้าย แยกสินค้าในการขนส่งสินค้า การใช้ยานพาหนะ การเลือกตู้สินค้า ตรงตามที่กำหนดและต้องการ และด้านการขาย การให้บริการ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการกำหนดนโยบายการขาย ระบบการบริการ คุณภาพคุ้มค่ากับราคาขาย การบริการตรงตามเงื่อนไข เป็นต้น

สำหรับจังหวัดสมุทรสาคร ด้านการวางแผน ทั้งในภาพรวม และรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจอย่างชัดเจน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือการกำหนดเงื่อนไขการติดตามและการควบคุมแผนงาน กำหนดกลยุทธ์และยุทธวิธี โครงสร้างและการบริหารงานในองค์กร การกำหนดระยะเวลาของแผนธุรกิจ วิสัยทัศน์ และพันธกิจในองค์กร ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดซื้อ การผลิต การเคลื่อนย้าย การขาย อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลไทยของจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านศักยภาพก่อนการจ้างและการจ้างงานแรงงานข้ามชาติ วิธีการสรรหาแรงงานข้ามชาติ วิธีการคัดเลือกแรงงานข้ามชาติ มีการกำหนดขั้นตอน และเงื่อนไขการบรรจุเข้าทำงาน ด้านศักยภาพด้านการจูงใจและบำรุงรักษาแรงงานข้ามชาติ การจ่ายค่าตอบแทนและการให้รางวัล กำหนดนโยบายด้านสวัสดิการพนักงาน ดูแลผลประโยชน์ เลื่อนตำแหน่งเพื่อกำกับบุคลากรให้เข้ากับงาน และด้านศักยภาพการให้ออกจากงาน เกษียณอายุ โดยให้พนักงานเป็นผู้เลือก มีระเบียบว่าด้วยการลาออก หรือโยกย้ายตามที่ใช้แรงงานต้องการ

ส่วนจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่ศักยภาพด้านการจูงใจและบำรุงรักษาแรงงานข้ามชาติ มาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ศักยภาพก่อนการจ้างงานและการจ้างงานข้ามชาติ และศักยภาพการให้ออกจากงาน เป็นลำดับสุดท้าย

2.3 ศักยภาพด้านความพร้อมด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง พ.ศ 2557-2560 (จังหวัดสมุทรสงคราม) พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการพัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รูปแบบการให้บริการคำนึงถึงความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ ระบบการทำงานมีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ระบบโลจิสติกส์ขององค์กรมีประสิทธิภาพ ด้าน

พัฒนาศักยภาพคน ในสังคม และชุมชนให้มีคุณภาพ มีธรรมาภิบาลในการกำหนดนโยบายการบริหารงาน ภายใต้อัตลักษณ์ธรรมาภิบาลมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนและท้องถิ่นให้มี ศักยภาพด้านการผลิตและส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมอาหารทะเล สร้างองค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนา สินค้าให้กับพนักงานในชุมชนและสังคม พัฒนาศักยภาพของคนในสังคม และชุมชนให้มีคุณภาพ มีธรรมาภิ บาลแท้จริง ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลต่อระบบ นิเวศ กำหนดแผนควบคุมดูแลการผลิตไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมชุมชน กำหนดขั้นตอน วิธีการบำบัดสิ่งปฏิกูลก่อนปล่อยลงแม่น้ำ มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ มีความสมดุลกัน ด้านการเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาเมืองและพื้นที่ชายแดนตามแนวเส้นทางเชื่อมโยงทาง เศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งแนวเหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก ส่งเสริมเชื่อมโยงการผลิตภาค การเกษตรกับภาคอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาเมือง โครงสร้างพื้นฐาน และเส้นทางเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ กับประเทศเพื่อนบ้าน และด้านการบริหารจัดการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทอย่างมีส่วนร่วมและเกื้อกูลกัน ส่งเสริมการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเล และเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งยั่งยืน จัดทำยุทธศาสตร์ การปรับตัวของภาคอุตสาหกรรมเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก การผลิตอาหารทะเล อย่างยั่งยืนปลอดภัย และมีคุณภาพเพื่อการส่งออก

ส่วนจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ยุทธศาสตร์ส่งเสริมศักยภาพของรัฐบาล ทั้งในภาพรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยที่ด้านอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ม ีความสมดุลต่อระบบนิเวศ มาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การบริหารจัดการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทย่าง มีส่วนร่วมและเกื้อกูลกัน พัฒนารฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้าง ศักยภาพการพัฒนาเมืองและพื้นที่ชายแดนตามแนวเส้นทางเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านทั้ง แนวเหนือ-ใต้และตะวันออก-ตะวันตก และพัฒนาศักยภาพของคน สังคม และชุมชนให้มีคุณภาพมีธรรมาภิ บาล ตามลำดับ

2.4 ศักยภาพความพร้อมด้านการจัดการกำหนดรูปแบบการแข่งขันที่มีต่อการเคลื่อนย้าย แรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า อยู่ในระดับมากในภาพรวม ส่วนรายด้านโดยที่ รูปแบบการแข่งขันทางการค้ามีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศ ด้านรูปแบบการแข่งขันทาง การค้า อยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างรูปแบบกลยุทธ์ที่เน้นเป็นผู้นำด้านการตอบสนองลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว มากที่สุด รองลงมา สร้างรูปแบบกลยุทธ์ที่เน้นเป็นผู้นำด้านการตลาดใหม่ หรือตลาดเฉพาะกลุ่ม ด้านต้นทุน และด้านความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ด้านศักยภาพรูปแบบการแข่งขันที่มีต่อการเคลื่อนย้าย แรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศ ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่การสร้างรูปแบบกลยุทธ์ที่ เน้นเป็นผู้นำด้านตลาดใหม่ หรือตลาดเฉพาะกลุ่ม และการสร้างรูปแบบกลยุทธ์ที่เน้นเป็นผู้นำด้านการ ตอบสนองลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว มาเป็นอันดับแรกทั้งสองด้าน รองลงมาด้านการสร้างรูปแบบกลยุทธ์ที่เน้นเป็น ผู้นำด้านต้นทุนต่ำ และการสร้างรูปแบบกลยุทธ์ที่เน้นเป็นผู้นำด้านความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทยในจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

3.1 ผลทางด้านขยายตลาดทางการค้าของจังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก พบว่าเน้นด้านการเพิ่มการลงทุนได้สูงขึ้น เพิ่มการขยายตัวทางการค้าสู่ตลาดอาเซียน และอื่นๆ ได้

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ด้านการขยายการตลาดทางการค้า ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการเพิ่มการลงทุนให้สูงขึ้นมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการเพิ่มการขยายตัวทางการตลาดสู่ตลาดอาเซียนและอื่นๆ ได้

3.2 ผลทางด้านต้นทุนในการจัดการอุตสาหกรรมอาหารทะเลของจังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก พบว่า มีการลดต้นทุนการจัดการ ลดต้นทุนด้านการผลิต ลดต้นทุนด้านการส่งเสริมการขายแต่ให้บริการที่ดี

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ด้านต้นทุนในการจัดการอุตสาหกรรมอาหารทะเล ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการลดต้นทุนด้านการจัดการ มาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการลดต้นทุนด้านการผลิต และการลดต้นทุนด้านการส่งเสริมการขายและการให้บริการ ตามลำดับ

3.3 ผลทางด้านรายได้ของผู้ประกอบการของจังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก พบว่า ผลกำไรจากการประกอบการประจำปี โอกาสทางการค้า และผลจากการตอบสนองจากการลงทุนสูงขึ้น และได้รับนโยบายผ่อนปรนและมาตรการส่งเสริมการค้าการลงทุนจากหน่วยงานภาครัฐ

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ด้านรายได้ของผู้ประกอบการทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยที่ด้านการรับโอกาสทางการค้าและผลตอบสนองจากการลงทุนสูงขึ้น มาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือผลกำไรจากการประกอบการประจำปี และการได้รับนโยบายผ่อนปรนและมาตรฐานการส่งเสริมการค้าการลงทุน ตามลำดับ

3.4 ผลทางด้านตลาดแรงงานใหม่ของจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการแรงงาน อยู่ในระดับมากที่สุด พร้อมกันนั้น ยังได้รับค่าจ้าง และเงินเดือนสูงขึ้น มีการอบรมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานใหม่ เป็นต้น

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยที่ด้านการรับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการแรงงาน มาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการรับค่าจ้างและเงินเดือนสูงขึ้น มีการอบรมลัษณะพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน และพัฒนาทางการศึกษาหลักการประกอบการ และเงื่อนไขการค้าการลงทุนจากภาครัฐ ตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะนโยบายจากผลการศึกษาไปสนับสนุนการวางแผนการสร้างความพร้อมของการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

4.1 แนวโน้มที่เป็นแนวทางสู่การสร้างความพร้อมของการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่

ประเทศ ในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้เสนอแนวทางดังนี้ ผู้บริหารระดับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน ทบวง กรม ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างชาติ ควรกำหนดกฎระเบียบที่มีความชัดเจน แนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องสำหรับแรงงานต่างชาติต้องมีความรัดกุม มีมนุษยชน มีความโปร่งใส และมีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย อีกทั้งควรสนับสนุนแรงงานไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานที่มีฝีมือ มีการอบรมพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นทรัพยากรหลักและสำคัญ โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาบริหารจัดการ ให้การสนับสนุน บริษัทเอกชน องค์กร ร้านค้า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบขนส่งมวลชนที่ทันสมัย โดยใช้ระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานที่ทันสมัยเข้ามาใช้อย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาครได้เสนอแนวทาง ดังนี้ ประเทศไทยต้องมีแผนรองรับโดยเร่งทำ ความเข้าใจกับสถานประกอบการ ให้ปรับเปลี่ยนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น ลดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติ โดยหันมาใช้แรงงานไทย แรงงานทางเลือก แรงงานภาคเกษตร โดยมาเพิ่มค่าตอบแทนให้สูงขึ้นเพื่อเป็นการจูงใจ และควรมีกำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และ หากได้รับผลกระทบมากก็ควรเลิกกิจการ

4.2 ด้านศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การกำหนดรูปแบบการแข่งขันระหว่างประเทศ ในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้เสนอแนวทาง ดังนี้ ประการที่หนึ่ง ควรพัฒนาทรัพยากรทางธรรมชาติ ป่าชายเลน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ควรมีกฎหมายระเบียบที่เข้มงวดในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน และแรงงานต่างด้าว ก่อให้เกิดความ ยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งต้องเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญให้แก่ทรัพยากรเหล่านี้ ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัย การฝึกอบรมจนเชี่ยวชาญ การขึ้นเงินเดือน และ ค่าตอบแทนที่จูงใจให้ประชาชนหันมาสนใจนวัตกรรม และการเพิ่มผลผลิตที่ดีมีคุณภาพทันสมัย สามารถ ผลักดัน และสู้คู่แข่งได้อย่างเสรี ด้วยการจัดวันรณรงค์ (Campaign) สินค้าอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่ ตลาดโลก มีการส่งเสริมการขายในกรณีพิเศษ หรือวันพิเศษ (Promotion) ช่วงวันสำคัญของประเทศให้แก่ นานาชาติ เพื่อเป็นการหาตลาดใหม่ การแข่งขันรูปแบบใหม่ เมื่อมีการจัดงานออกบูธ (Booth) สินค้าในโอกาส วันประมุขนานาชาติ ผู้บริหารระดับสูงควรมีโครงการ และให้การสนับสนุนด้านนโยบาย และโครงการต่างๆ ในการสนับสนุน และส่งเสริมการค้าไทย และการค้าโลกที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลไทย เป็นต้น

ประการที่สอง ควรจัดระบบการผลิต การวางมาตรฐาน การบริหารบุคลากร แรงงานต่างด้าว ฯลฯ ให้อยู่ในกรอบ ระเบียบของทางราชการ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง อีกทั้งมีการอบรมพนักงานอย่าง สม่าเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุ หรืออุบัติภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างไม่ตั้งใจ แต่เป็นการป้องกัน (Prevention) พร้อมกันนั้น หน่วยงานเหล่านี้ ควรคิดและสรรหานวัตกรรมใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาในการ นำเสนอ คำขายคู่แข่งอย่างต่อเนื่อง หรืออาจสร้างพันธมิตรกับคู่ค้าในระดับอาเซียนด้วยกัน จึงควรศึกษา ข้อมูลคู่แข่ง รูปแบบ การแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการตลาด และสามารถแข่งขันในระดับสากลได้

จำเป็นต้องจัดหาเครื่องจักรที่ทันสมัย นำเทคโนโลยีต่างประเทศ มีระบบการตรวจสอบที่รวดเร็ว ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สำหรับประชาชนทั่วไป ก็ควรตรวจสอบคุณสมบัติของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับแรงงานที่ได้รับการว่าจ้าง โดยให้การสนับสนุน ตอบรับ และให้ความร่วมมือ กำจัดสิ่งปฏิญกุล ขยะมูลฝอยที่ไม่พึงประสงค์ มีการรณรงค์จัดหา และการกำจัด ขยะของสาธารณสถานให้สวยงาม เป็นที่เหมาะสมสำหรับประชาชนทั่วไป

ส่วนในจังหวัดสมุทรสาคร ได้เสนอแนวทาง ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ด้านการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะด้านระบบการขนส่ง สินค้าเพื่อลดต้นทุนการผลิต ด้านโลจิสติกส์ และการบริหารจัดการคุณภาพสินค้าโดยเริ่มต้นที่คุณภาพของ วัตถุดิบก่อนเข้าสู่กระบวนการแปรรูปต่างๆ เมื่อมีต้นทุนที่ต่ำลง ก็มีเงินทุนไปขยายการค้าการลงทุนในกลุ่ม ประเทศอาเซียนและตลาดอื่นๆ ต่อไป

ประการที่สอง ด้านบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร โดยพัฒนาระบบการสรรหาจัดให้มีการ ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรแรงงานทั่วไปและแรงงานข้ามชาติ รวมทั้งสร้างระบบค่าตอบแทนการให้ สวัสดิการที่เป็นธรรมกับลูกจ้าง รับคนงานที่เข้าออกถูกต้องตามกฎหมายกำหนด

อภิปรายผล

1. แนวโน้มที่เป็นแนวทางสู่การสร้างความพร้อมของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้าย แรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศกรณีศึกษา : จังหวัดสมุทรสงคราม

แนวโน้มที่เป็นแนวทางสู่การสร้างความพร้อมของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้าย แรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศกรณีศึกษา : จังหวัดสมุทรสงคราม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าปัญหาแรงงาน ข้ามชาติที่เข้าประเทศไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีมากขึ้น และเพิ่มขึ้นตามลำดับ ประเทศจึงสูญเสียรายได้ มหาศาล ไม่สามารถนำกลับมาเป็นงบประมาณในการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องมีมาตรการในการรองรับ กล่าวคือ กฎหมายต้องมีความเข้มแข็ง มีความศักดิ์สิทธิ์ ถูกต้องยุติธรรมตามหลักมนุษยธรรม เป็นต้น ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ มณีมาศ (2556) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวตามกฎหมาย ๒ สหประชาชาติในพื้นที่ชายฝั่งทะเล 3 จังหวัด (สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม) พบว่า 1) นโยบายการบริหารจัดการด้านแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยเป็นนโยบายที่ดียึดหลักการบริหารจัดการ แรงงานต่างด้าว โดยคุ้มครองแรงงานด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งไม่ว่าจะเป็น แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย หากเป็นลูกจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง แรงงาน พ.ศ. 2541 แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเช่นเดียวกับแรงงานไทยทุกประการสอดคล้อง กับกบฏสหประชาชาติ แต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จได้ อันเนื่องมาจากผู้เกี่ยวข้องบางคน เจ้าหน้าที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ นายจ้าง ลูกจ้างต่างพยายามหลีกเลี่ยงข้อกำหนดของกฎหมายเพื่อแสวง ประโยชน์ของอำนาจตนเอง 2) ผลกระทบของแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ 3 จังหวัดชายฝั่งทะเล ทำให้วิถีชีวิต ประชาชนคนไทยในชุมชนนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เกิดการแก่งแย่งการใช้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน

การประกอบอาชีพ และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทำให้ทรัพยากรลดลงและมลภาวะเป็นพิษ 3) การป้องกัน ช่วยเหลือ ให้ความเป็นธรรม และคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวที่ได้รับในพื้นที่ 3 จังหวัดชายฝั่งทะเล แรงงานต่างด้าวได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายจากรัฐที่กำหนดไว้เหมือนแรงงานไทยทุกประการ แต่อาจจะไม่สามารถเข้าถึงการใช้สิทธิของตนเองและบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานตลอดจนการดูแลสุขภาพอนามัยที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมได้อย่างทั่วถึง อันเนื่องมาจากขาดความรู้ความเข้าใจ การสื่อสาร หวาดกลัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ 4) แนวทางการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่เหมาะสมประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 5 ด้าน คือ 1) การป้องกันและสกัดกั้นแรงงานต่างด้าว ต้องกระทำอย่างจริงจังทั้งบริเวณชายแดนและภายในประเทศ 2) การปราบปราม จับกุมดำเนินคดีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ 3) การผลักดันและส่งกลับแรงงานต่างด้าวต้องให้เป็นตามข้อกำหนดและข้อตกลงระหว่างประเทศ 4) การจัดระบบการจ้างแรงงานและการคุ้มครองสิทธิแรงงานต่างด้าวต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของผู้ประกอบการด้วย และ 5) การป้องกันและสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและทุกระดับทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ธุรกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่จะต้องมีการประสานงานการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการให้สัมฤทธิ์ผล เพื่อให้ประชาชนคนไทยและแรงงานต่างด้าวอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมไทย

ศักยภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทยของจังหวัดสมุทรสาคร ให้ความสำคัญเกี่ยวกับ ด้านการวางแผนในองค์กร ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับหรือเงื่อนไขของการนำเข้าแรงงานข้ามชาติเข้าสู่ประเทศ ต้องคำนึงที่ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศโดยเฉพาะ มากำหนดยุทธศาสตร์ด้านแรงงานข้ามชาติของจังหวัด โดยทำเป็นองค์กรรวมและบูรณาการเป็นหลัก เน้นงานประสานงานกับกรมแรงงาน กรมประมง กรมเจ้าท่า กระทรวงแรงงาน ตำรวจน้ำ กรมสวัสดิการคุ้มครองมนุษย์เพื่อการดำเนินธุรกิจจะได้เกิดความคล่องตัวและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการในห่วงโซ่การผลิตของตนเองเพื่อลดต้นทุนด้านการขนส่ง การจัดซื้อจัดหา การเคลื่อนย้ายสินค้าและปรับการให้บริการอย่างรวดเร็วกับลูกค้าสร้างมูลค่าในตัวสินค้าและการให้บริการ ไม่ให้ผลิตสินค้าตั้งต้นเพียงอย่างเดียว รวมทั้งเร่งพัฒนาและผลิตคนในประเทศให้เข้าใจและผลักดันให้เข้าสู่อุตสาหกรรมอาหารทะเลให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรสิทธิ์ บุญขุนนท์ (2558) ที่พบว่า อุตสาหกรรมการผลิตอาหารทะเลแช่แข็งของไทยมีความสามารถในการแข่งขัน ควรพัฒนาด้านบุคลากร การบริหารจัดการ ด้านการเงินและการบัญชี การแสวงหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ การวางตำแหน่งสินค้าในตลาด มุ่งเน้น การประสานงานในองค์กร การใช้ระบบประกันคุณภาพ และความสามารถในการปรับตัวกับความผันผวนด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ดังนั้น การสร้างความพร้อมของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศกรณีศึกษา : จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาครนี้ จึงมีความสำคัญในเรื่องของการวางแผนการจัดสรรทรัพยากร บุคลากรให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความรู้ ความชำนาญ และรู้จักใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสามารถรองรับการเติบโตในตลาดแช่แข็ง การสรรหาวัตถุดิบที่ดีต้นทุนต่ำ การตลาดที่จะเพิ่มขึ้น และมีคู่แข่งมากขึ้นตามลำดับ อีกทั้งต้องให้ได้มาตรฐานในระดับที่ดีที่สุด เพื่อให้นานาชาติยอมรับสินค้าจากอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทยได้

2. ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การกำหนดรูปแบบการแข่งขันระหว่างประเทศของจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การกำหนดรูปแบบการแข่งขันระหว่างประเทศ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะความต้องการแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น อุตสาหกรรมอาหารทะเลไทยเติบโตขึ้น จึงมีความต้องการด้านแรงงาน และการประกอบการที่ต้องมีแรงงานเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากคนไทยซึ่งมีจำนวนลดน้อยลงตามลำดับ จำเป็นต้องหาแรงงานทดแทน จึงเกิดปัญหาขึ้นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแรงงานต่างด้าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกาพรรณ พูลสวัสดิ์ (2552) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรีกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการรับแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในสถานประกอบการ คือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าจ้างแรงงานในการว่าจ้างแรงงานต่างด้าว รองลงมาคือ ปัจจัยทางด้านกฎหมายควบคุมการใช้แรงงานต่างด้าวที่เกี่ยวข้องกับการผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าว และปัจจัยด้านสวัสดิการสังคมในการลดค่าใช้จ่ายในด้านสวัสดิการในการว่าจ้างแรงงานต่างด้าวมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวในด้านปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ คือ แรงงานต่างด้าวอดทนในการทำงานมากกว่าแรงงานไทย แรงงานไทยที่มีความรู้ความสามารถต้องการค่าตอบแทนสูง และแรงงานต่างด้าวไม่เกี่ยงในหน้าที่การงาน ถึงแม้ว่างานนั้นจะมีความเสี่ยงสูง 3) ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว คือ ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมการใช้แรงงานต่างด้าว 4) ปัจจัยที่ทำให้ผู้ประกอบการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวในด้านปัจจัยด้านสวัสดิการสังคม คือ ผู้ประกอบการสามารถลดภาระในการให้สวัสดิการในด้านการจ่ายเงินค่าชดเชยหลังการเลิกจ้างงานแก่แรงงานต่างด้าว ส่วนแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายก่อให้เกิดปัญหาหลายปัญหา โรคติดต่อ ตลอดจนทำให้สภาพแวดล้อมเสียหาย ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ทำให้รัฐสิ้นเปลืองทั้งในด้านกำลังคนและเงินงบประมาณแผ่นดินในการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัย และด้านสาธารณสุข โดยผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องรับภาระการจ่ายเงินสวัสดิการในเรื่องดังกล่าว

ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง พ.ศ. 2557-2560 (จังหวัดสมุทรสาคร) ให้มีความสำคัญ ด้านแรงงานข้ามชาติ จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการด้านแรงงานข้ามชาติอย่างถาวร มีการประสานงานทั้งระบบกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเฝ้าระวังการเกิดการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ ควรกำหนดพันธกิจอย่างชัดเจน โดยเน้นพัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติให้มุ่งสู่การใช้แรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พัฒนาแรงงานข้ามชาติให้มีความสามารถตามมาตรฐานการผลิต พัฒนาคูณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติตามหลักมนุษยชน บริหารจัดการแรงงานข้ามชาติให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์กับประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร เสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกภาคีและภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ มณีมาศ (2556) ที่พบว่านโยบายการบริหารจัดการด้านแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยเป็นนโยบายที่ดียึดหลักการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว โดยคุ้มครองแรงงานด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย หากเป็นลูกจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 แล้วย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเช่นเดียวกับแรงงานไทยทุกประการสอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติ

และต้องทำให้ทำให้แรงงานข้ามชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์กับประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร ไม่กระทบจนวิถีชีวิตประชาชนคนไทยในชุมชนนั้นๆ

จะเห็นได้ว่า ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การกำหนดรูปแบบการแข่งขันระหว่างประเทศนั้น จำเป็นต้องใช้แรงงานต่างด้าวมาช่วยในการบริหารจัดการ กระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทย โดยมีการกำหนดขั้นตอนการคัดสรรแรงงาน กฎหมายที่ใช้ การเคลื่อนย้ายตลาดแรงงาน และศักยภาพในการแข่งขันแรงงานในด้านต่างๆ

3. ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของ

อุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทยในจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

ศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความเข้มแข็งของกฎหมาย แรงงานต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาต (Work Permit) ในการทำงาน ถือได้ว่าเป็นแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย อาจมีการลักลอบ และหลบหนีเข้าประเทศ จึงจำเป็นต้องทำให้ถูกต้อง ณ ที่จุดเดียว (One Stop Service) และไม่นำมาซึ่งเป็นเก็บเงินหลายขั้นตอน จำเป็นต้องอำนวยความสะดวกให้ในการจัดทำตามกฎหมายอย่างยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, มนตรี อธิรัตนชัย และพงศ์พันธุ์ คำพรรณ (2555) ที่ได้ศึกษาความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็งในเขตจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในด้านธุรกิจคือ ปริมาณการสั่งซื้อและปริมาณวัตถุดิบเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง สำหรับปัจจัยด้านแรงงานคือ ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาค่าจ้างแรงงานต่ำ ปัญหาความประพฤติดส่วนตัว และปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ทำให้ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานต่างชาติมากขึ้น แต่แรงงานต่างชาติอาจสร้างปัญหาในระยะยาวได้ ดังนั้น ควรมียุทธศาสตร์ในการบริหารค่าตอบแทน และยุทธศาสตร์การรักษาแรงงาน เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแรงงานไทยเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการอย่างแท้จริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวธาร โพธิ์กลัด และอุไรรัตน์ แยมขุติ (2555) ที่ได้ศึกษาปัญหาของแรงงานข้ามชาติ กรณีศึกษาแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า แรงงานที่การศึกษาร้อยละ 80 เป็นแรงงานที่ทำงานในกิจการประมง และกิจการต่อเนื่องประมง โดยมีแรงงานข้ามชาติที่ยังเป็นเด็ก คือมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ในกิจการประมงมากที่สุด ซึ่งเป็นลักษณะของการติดตามพ่อและแม่เข้ามาทำงาน โดยกลุ่มแรงงานที่จดทะเบียนมีใบอนุญาตทำงานอย่างถูกกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น 10 คน โดยแรงงานที่ที่อยู่ในภาคกิจการประมงและกิจการต่อเนื่องประมงจำนวน 5 คนจากทั้งหมด 12 คน เป็นแรงงานที่ไม่ได้รับการจดทะเบียน ในขณะที่แรงงานในภาคการเกษตรเป็นแรงงานที่มีการจดทะเบียนทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาระดับการศึกษาของแรงงานเกือบทั้งหมดค่อนข้างต่ำ คือส่วนใหญ่เรียนหนังสือเพียง 1 – 7 ปีเท่านั้น กระบวนการจ้างงานของแรงงานข้ามชาติชาวพม่ากล่าวได้ว่าเดินทางเข้ามาโดยการใช้นายหน้าอย่างไม่เป็นทางการ หรือเป็นการติดตามพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงเข้ามาทำงานในงานลักษณะเดียวกัน ซึ่งการแสวงหา

ผลประโยชน์จากการจ้างงานแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ พบว่า สัดส่วนของแรงงานที่กล่าวว่าถูกบังคับจะอยู่สูงในกลุ่มของแรงงานประเภทกิจการประมงคือร้อยละ 66.67 และร้อยละ 33.33 ในแรงงานกิจการต่อเนื่องประมง

จากข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกยังอีกพบว่า แรงงานในภาคประมงและธุรกิจต่อเนื่องประมงมีอัตราส่วนของการถูกยึดบัตรอนุญาตทำงานและเอกสารแสดงตนไว้มากที่สุด คือร้อยละ 71.43 เมื่อเทียบกับแรงงานในภาคการเกษตรที่สามารถเก็บบัตรไว้ได้เองทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่าแรงงานส่วนใหญ่มักจะขาดอิสระและเสรีภาพที่จะเดินทางไปไหนมาไหน และขาดอิสระที่จะทำให้ติดต่อกับคนนอกที่ทำงาน ในขณะที่ความรุนแรงในที่ทำงานเป็นอีกตัวบ่งชี้หนึ่งของแรงงานบังคับ โดยเมื่อพิจารณาถึงความรุนแรงทางวาจา พบว่าแรงงานข้ามชาติในภาคการจ้างงานประมง ธุรกิจต่อเนื่องประมง และการเกษตรจะประสบกับความรุนแรงทางวาจาคล้าย ๆ กัน เช่น การตะโกนใส่ หรือการตะคอกข่มขู่

สำหรับการจ่ายค่าจ้างแรงงานทั้งในกิจการประมง ธุรกิจต่อเนื่องประมง และภาคการเกษตรต่างให้ข้อมูลเป็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ตนเองได้รับค่าจ้างจากนายจ้างโดยตรงแต่วิธีการจ่ายค่าจ้างนั้นจะแตกต่างกัน เช่น การจ่ายเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักนี้เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างแรงงานในภาคประมง และกิจการต่อเนื่องประมงกับแรงงานในภาคการเกษตร พบว่า แรงงานในภาคประมง และกิจการต่อเนื่องประมงมีชั่วโมงในการทำงานมากกว่าแรงงานในภาคการเกษตรประมาณ 4 – 5 ชั่วโมง นอกจากนี้กลไกในการสนับสนุนช่วยเหลือแรงงานข้ามชาติซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับแรงงานข้ามชาติ จากการศึกษาพบว่าสำหรับการติดต่อกับคนอื่น ๆ นอกชุมชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน เจ้าหน้าที่แรงงาน หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของแรงงานข้ามชาติเหล่านี้มีน้อยมาก รวมทั้งแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ก็ไม่กล้าที่จะเข้าหาเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและของเอกชน เนื่องจากกลัวว่าหากนายจ้างทราบว่าการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐอาจสร้างความไม่พอใจให้แก่ นายจ้างและถูกไล่ออกจากงาน จากการศึกษาข้อมูลเอกสาร และการสัมภาษณ์ในเชิงลึก พบว่า แรงงานข้ามชาติที่ถูกละเมิดสิทธิและการคุ้มครองตามกฎหมายมากที่สุดคือ แรงงานข้ามชาติที่ทำงานในภาคประมง (ลูกเรือประมง) โดยส่วนใหญ่แล้วจะไม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง และไม่ได้รับสิทธิตามกฎหมายตามที่พวกเขาควรจะได้รับ

ด้านศักยภาพรูปแบบการแข่งขันที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศและด้านผลการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทยของจังหวัดสมุทรสาคร ให้ความสำคัญการวางแผนด้านกำลังคน ลดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติ เน้นพัฒนาฝีมือแรงงานไทย ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า ใช้เทคโนโลยีด้านการผลิตเพื่อลดการใช้แรงงานข้ามชาติ เลี่ยงสัตว์น้ำเพื่อการแปรรูปและการส่งออกมากขึ้น รวมทั้งต้องจัดการด้านระบบโลจิสติกส์และบริหารห่วงโซ่อุปทานต่าง ๆ เพื่อลดต้นทุนการจัดการ การผลิต และการส่งเสริมการขาย หากผู้ประกอบการสามารถทำได้ ก็จะมีผลกำไร และผู้ประกอบการเองต้องพยายามพัฒนาตนเอง หน่วยงาน ตลอดจนพนักงานให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นและควบคู่กับการแข่งขันที่รุนแรงและการกีดกันด้านการค้าของกลุ่มประเทศยุโรปและตลาดอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรสิทธิ์ บุญชูนนท์ (2558) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการบูรณาการเทคโนโลยีใหม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการผลิต และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการแข่งขันผ่านทางความสามารถในการผลิต และความสามารถในการผลิตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อเชิงบวกความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

ดังนั้นการหาแนวทางการสร้างนโยบาย หรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาของแรงงานข้ามชาติที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลในทางปฏิบัตินั้น ควรเป็นการบูรณาการความร่วมมือแนวคิด และการสร้างนโยบาย ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยมุ่งประเด็นที่สำคัญดังนี้ 1) การคุ้มครองแรงงานที่เหมาะสม 2) การป้องกันการแสวงประโยชน์ และเสรีภาพของแรงงานในการเคลื่อนย้าย 3) กลไกการร้องเรียน 4) การสร้างความเข้มแข็งและการศึกษาให้กับแรงงานข้ามชาติ และ 5) การปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อแรงงานข้ามชาติ

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสิ่งที่สามารถช่วยเพิ่มศักยภาพแรงงานไทย และผลดีต่ออุตสาหกรรมอาหารทะเลไทยได้ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย

ข้อเสนอแนะนโยบายจากผลการศึกษาไปสนับสนุนการวางแผนการสร้างความพร้อมของการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลกรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

ข้อเสนอแนะของจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารระดับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างชาติ ควรกำหนดกฎระเบียบที่มีความชัดเจน แนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องสำหรับแรงงานต่างชาติต้องมีความรัดกุม มีมนุษยชน มีความโปร่งใส และมีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย อีกทั้งควรสนับสนุนแรงงานไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานที่มีฝีมือ มีการอบรมพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรหลักและสำคัญ โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาบริหารจัดการ ให้การสนับสนุนบริษัทเอกชน องค์กร ร้านค้า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบขนส่งมวลชนที่ทันสมัย โดยใช้ระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานที่ทันสมัยเข้ามาใช้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ด้านศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่การกำหนดรูปแบบการแข่งขันระหว่างประเทศ ควรพัฒนาทรัพยากรทางธรรมชาติ ป่าชายเลน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ควรมีกฎหมายระเบียบที่เข้มงวดในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน และแรงงานต่างด้าว ก่อให้เกิดความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งต้องเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญให้แก่ทรัพยากรเหล่านี้ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัย การฝึกอบรมจนเชี่ยวชาญ การขึ้นเงินเดือน และค่าตอบแทนที่จูงใจให้ประชาชนหันมาสนใจนวัตกรรม และการเพิ่มผลผลิต

ที่ดีมีคุณภาพทันสมัย สามารถผลักดัน และสู้คู่แข่งได้อย่างเสรี ด้วยการจัดวันรณรงค์ (Campaign) สินค้าอุตสาหกรรมอาหารทะเลสู่ตลาดโลก มีการส่งเสริมการขายในกรณีพิเศษ หรือวันพิเศษ (Promotion) ช่วงวันสำคัญของประเทศให้แก่นานาชาติ เพื่อเป็นการหาตลาดใหม่ การแข่งขันรูปแบบใหม่ เมื่อมีการจัดงานออกบูธ (Booth) สินค้าในโอกาสวันประชุมนานาชาติ ผู้บริหารระดับสูงควรมีโครงการ และให้การสนับสนุนด้านนโยบาย และโครงการต่างๆ ในการสนับสนุน และส่งเสริมการค้าไทย และการค้าโลกที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลไทย เป็นต้น

3. ด้านศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานและด้านการบริหารทรัพยากร

มนุษย์ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่มีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศส่งผลต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทย ควรเปิดโอกาสให้ทุนจากประเทศเข้าสู่ภายในประเทศได้สะดวก ลดขั้นตอนการดำเนินการในการลงทุน มีการประสานงาน และแสดงเจตจำนงในการเปิดประตูการค้าที่เสรีขึ้น มีการติดต่อกระชับมิตรคู่ค้า และคู่แข่งที่เป็นธรรมชาติ มีความโปร่งใส มีธรรมาภิบาลในการให้บริษัทข้ามชาติมาลงทุนในประเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลเพิ่มขึ้น โดยยึดกฎหมาย และระเบียบการการลงทุนที่สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งสรรหาอุปกรณ์การผลิต และหน่วยงานต่างชาติที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาพัฒนาประเทศด้านอุตสาหกรรมอาหารทะเล พร้อมกันนี้ ผู้บริหารระดับสูงควรหาตลาดการค้าเสรีด้านอุตสาหกรรมอาหารทะเลให้แก่ผู้ประกอบการพัฒนามากขึ้น เพื่อหาแหล่งการค้าที่มีความเป็นอิสระ และได้มาตรฐานอย่างแท้จริงต่อไป

ส่วนของจังหวัดสมุทรสาคร ได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายและจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องกับแรงงานข้ามชาติ โดยการขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติ ให้การคุ้มครองแรงงานตามกฎหมายแรงงาน จัดสวัสดิการให้เหมาะสม และส่งเสริมแรงงานในประเทศเข้าสู่อุตสาหกรรมอาหารทะเล ส่งเสริมให้เกิดการใช้เทคโนโลยีด้านการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติ

2. การสนับสนุนในการสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมอาหารทะเล ลดการผลิตวัตถุดิบขั้นต้น เน้นการตลาดเป็นการผลิตอาหารสำเร็จรูปและเน้นการแปรรูปที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ส่งเสริมการขยายตลาดและการลงทุนยังต่างประเทศให้มากขึ้น

3. หน่วยงานภาครัฐให้ควรให้การสนับสนุนในการศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย (Policy research) ด้านการค้าและการคุ้มครองค่าทางการลงทุนโดยเน้นให้ประเทศไทยเป็นผู้นำของประชาคมอาเซียนในการดำเนินการอุตสาหกรรมอาหารทะเล โดยกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนว่าจะเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมธุรกิจอาหารทะเลในรูปแบบใด รวมทั้งเร่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นฐานของการผลิตอาหารทะเล เพื่อการครองส่วนแบ่งทางการตลาดอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอนโยบายเร่งด่วน

1. ผู้บริหารระดับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างชาติ ควรกำหนดกฎระเบียบที่มีความชัดเจน แนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องสำหรับแรงงานต่างชาติต้องมีความรัดกุม มีมนุษยชน มีความโปร่งใส และมีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย อีกทั้งควรสนับสนุนแรงงานไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานที่มีฝีมือ มีการอบรมพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรหลักและสำคัญ โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาบริหารจัดการ ให้การสนับสนุนบริษัทเอกชน องค์กร ร้านค้า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบขนส่งที่ทันสมัย โดยใช้ระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานเข้ามาใช้อย่างเป็นรูปธรรม

2. เปิดโอกาสให้ทุนจากประเทศเข้าสู่ภายในประเทศได้สะดวก ลดขั้นตอนการดำเนินการในการลงทุน มีการประสานงาน และแสดงเจตจำนงในการเปิดประตูการค้าที่เสรีขึ้น มีการติดต่อกระชับมิตรคู่ค้า และคู่แข่งที่เป็นธรรม มีความโปร่งใส มีธรรมาภิบาลในการให้บริษัทข้ามชาติมาลงทุนในประเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลเพิ่มขึ้น โดยยึดกฎหมาย และระเบียบการการลงทุนที่สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งสรรหาอุปกรณ์การผลิต และหน่วยงานต่างชาติที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาพัฒนาประเทศด้านอุตสาหกรรมอาหารทะเล พร้อมกันนี้ ผู้บริหารระดับสูงควรหาตลาดการค้าเสรีด้านอุตสาหกรรมอาหารทะเลให้แก่ผู้ประกอบการพัฒนามากขึ้น เพื่อหาแหล่งการค้าที่มีความเป็นอิสระ และได้มาตรฐานอย่างแท้จริงต่อไป

3. หน่วยงานภาครัฐให้ควรให้การสนับสนุนในการศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย (Policy research) ด้านการค้าและการคุ้มครองค่าทางการลงทุนโดยเน้นให้ประเทศไทยเป็นผู้นำของประชาคมอาเซียนในการดำเนินการอุตสาหกรรมอาหารทะเล โดยกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนว่าจะเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมธุรกิจอาหารทะเลในรูปแบบใด รวมทั้งเร่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นฐานของการผลิตอาหารทะเล เพื่อการครองส่วนแบ่งทางการตลาดอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปนั้น ผู้วิจัยขอเสนอดังนี้

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการ และผู้บริโภคที่อยู่ในกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทย เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้สำหรับการลงทุนในอนาคต และเพื่อให้ได้มาตรฐานในระดับสากล

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตอาหารในระบบอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทย อาจเป็นเทคโนโลยีที่ผลิตภายในประเทศ เพื่อรักษาความได้เปรียบทางการค้าในการลดต้นทุนการผลิต แต่คุณภาพเทียบเท่าในระดับมาตรฐานสากลได้

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรมอาหารทะเลของไทยประเภทต่างๆ และ

การเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลของต่างประเทศ เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานในระดับสากล ให้เป็นที่ยอมรับในสายตาของนานาชาติ

4. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบประเทศคู่ค้าที่ประสบความสำเร็จด้านอุตสาหกรรมอาหารทะเลในด้านการบริหารจัดการด้านการใช้แรงงาน และ ด้านต้นทุนทางการค้า ด้านการพัฒนาแรงงานใหม่ เพื่อจะได้นำมาเป็นโอกาสทางการค้าของไทยและเชื่อมต่อองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการไทยเพื่อนำมาประยุกต์เป็นแนวทางการแข่งขันทางการค้าของผู้ประกอบการไทย

5. ควรทำการศึกษาอุตสาหกรรมอาหารทะเล ในรูปแบบ อุตสาหกรรมทะเลแช่แข็ง อุตสาหกรรมอาหารทะเลสด อุตสาหกรรมอาหารทะเลตากแห้ง อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล อุตสาหกรรมจำหน่ายอาหารทะเล อุตสาหกรรมรับฝากอาหารทะเล ด้วยแบบจำลองอ้างอิงการดำเนินงานโซ่อุปทาน (SCOR-Model) เพื่อใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของโซ่อุปทาน โดยเฉพาะด้านการจัดซื้อจัดหา การควบคุมสินค้าคงคลัง การขนส่ง การให้บริการ เพื่อนำมาจัดการด้านต้นทุนและลดรอบเวลา (Lead Time) ที่จะส่งผลให้อุตสาหกรรมอาหารทะเลนำสินค้าเข้าสู่ตลาดได้เร็วขึ้น เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน จนถึงโอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ขายในอุตสาหกรรมเดียวกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี